

จุดเน้น ๒.๒ : จัดให้มีโรงเรียนคุณภาพ ๑ โรงเรียน ต่อ ๑ อำเภอ

ผลการดำเนินการของโรงเรียนคุณภาพ ๑ โรงเรียน ต่อ ๑ อำเภอ ตามประเด็นการตรวจติดตาม ดังนี้

๑) ด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบสนับสนุนผู้เรียน

- สถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน สกร.จังหวัดพะเยา มีสถานที่ตั้งของศูนย์การเรียนรู้ตำบลที่มั่นคงในการจัดการเรียนการสอนและจัดการศึกษาต่อเนื่อง

- โรงเรียนคุณภาพมีอาคารเรียน อาคารประกอบที่อยู่ในสภาพพอใช้เนื่องจากมีอายุการใช้งานมากกว่า ๒๐ ปี ต้องได้รับการปรับปรุงซ่อมแซมหรือปลูกสร้างอาคารใหม่ทดแทน เพื่อความปลอดภัยของนักเรียนและบุคลากร มีระบบสาธารณูปโภคที่ใช้ได้ดี แต่ต้องมีการปรับปรุงซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยต่อการใช้งานโดยรวมมีความปลอดภัย ทั้งนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเรียน อาคารประกอบ ระบบไฟฟ้า ประปาไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

- รูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษในจังหวัดพะเยา มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียน ทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพ โดยจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรสมรรถนะอาชีพที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจ ความถนัด และก้าวหน้าไปตามความสามารถของตนโดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะหลักที่จำเป็นในโลกยุคใหม่ สำหรับการทำงาน การแก้ปัญหา และการดำรงชีวิต เป็น ๓ ระดับ ดังนี้

๑) ระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖) มุ่งเน้นทักษะพื้นฐานด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ ทักษะการคิดพื้นฐาน การติดต่อสื่อสาร กระบวนการเรียนรู้ทางสังคม และพื้นฐานความเป็นมนุษย์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างสมบูรณ์และสมดุลทั้งในด้านร่างกายสติปัญญา อารมณ์ สังคม และวัฒนธรรมโดยเน้น จัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผลผู้เรียนแบบบูรณาการทุกสาระวิชา

๒) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓) มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้สำรวจความถนัดและความสนใจของตนเองตามหลักสูตรฐานสมรรถนะอาชีพ ส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพส่วนตน มีทักษะในการคิดวิจารณ์ญาณ คิดสร้างสรรค์ และคิดแก้ปัญหา มีทักษะในการดำเนินชีวิต มีทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความดีงาม และมีความภูมิใจในความเป็นไทย ตลอดจนใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อ

๓) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖) เน้นการเพิ่มพูนความรู้และทักษะเฉพาะด้าน สนองตอบความสามารถความถนัด และความสนใจของผู้เรียนแต่ละคนทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ มีทักษะในการใช้วิทยาการและเทคโนโลยี ทักษะกระบวนการคิดขั้นสูงสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ มุ่งพัฒนาตนและประเทศตามบทบาทของตน สามารถเป็นผู้นำ และผู้ให้บริการชุมชนในด้านต่าง ๆ แบ่งเป็น ๓ หลักสูตร ได้แก่

* หลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แบ่ง ๗ แผนการเรียน ดังนี้ ๑) แผนการเรียนวิทย์-คณิตศาสตร์ ๒) แผนการเรียนศิลป์ภาษา ๓) แผนการเรียนดนตรี ๔) แผนการเรียนกีฬา ๕) แผนการเรียนคหกรรมและการโรงแรม ๖) แผนการเรียนเกษตรนวัตกรรมสมัยใหม่ และ ๗) แผนการเรียนอาชีพ (เกษตร-พาณิชยกรรม-ช่างอุตสาหกรรม)

* หลักสูตรทวิศึกษา เป็นหลักสูตรที่นักเรียนเรียนจบในระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี ได้รับ ๒ วุฒิการศึกษา คือ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยทำ MOU ร่วมกับวิทยาลัยเทคนิคเชียงคำ เปิดสอน ๓ สาขา ได้แก่ ๑) สาขาช่างยนต์ ๒) สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง และ ๓) สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

* หลักสูตรคู่มือสถานประกอบการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ตามโครงการห้องเรียนพันธมิตร เป็นหลักสูตรเตรียมพร้อมนักเรียนมัธยมปลายสู่รั้วมหาวิทยาลัย เปิดสอน ๖ หลักสูตร ได้แก่ ๑) เตรียมวิศวกรรมศาสตร์ ๒) วิทยาศาสตร์สุขภาพ ๓) ศิลป์-ภาษาจีนเพื่อธุรกิจ ๔.๐ ๔) ศิลป์-ภาษาอังกฤษเพื่อธุรกิจ ๔.๐ ๕) ศิลป์-การจัดการธุรกิจสมัยใหม่ และ ๖) ศิลป์-การจัดการธุรกิจอาหาร

- โรงเรียนในโครงการไม่ได้รับงบประมาณในการปรับปรุงหรือสร้างด้านโครงสร้างพื้นฐานใช้วิธีการระดมทรัพยากรจากชุมชนเพื่อปรับปรุง ซ่อมแซม อาคารสถานที่เพื่อใช้ในการจัดการศึกษา เช่น โรงเรียนที่อยู่ในโครงการโรงเรียนคุณภาพมีจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้น ห้องเรียนไม่เพียงพอจึงปรับอาคารบ้านพักครู และอาคารอเนกประสงค์เพื่อใช้เป็นห้องเรียนและห้องปฏิบัติการสำหรับนักเรียน

๒) ด้านผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา

- ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้มีความรู้ความสามารถ

ด้านเทคโนโลยี การใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน มีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

- ผู้บริหารโรงเรียนคุณภาพมีความตระหนักในด้านการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นไปในทิศทางที่ สพร. ได้กำหนดนโยบาย มีความต้องการได้รับการพัฒนาสร้างความเข้าใจตลอดจนต้องการได้รับการสนับสนุนงบประมาณหรือพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพบรรลุตามเป้าหมาย

๓) ด้านการบริหารจัดการ

- สำนักงาน สกร.จังหวัดพะเยาได้แจ้งแนวทางการพัฒนาห้องเรียนคุณภาพตามหลักเกณฑ์/ตัวชี้วัด และได้แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคัดเลือกห้องเรียนคุณภาพ ๕ ดีพรีเมียม ในระดับจังหวัด

- โรงเรียนมีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน มีแผนงาน/โครงการที่สอดคล้องกับนโยบาย จุดเน้น และความต้องการของนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นสามารถบริหารทรัพยากรบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพตามบริบทของโรงเรียน มีการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีแผนการใช้จ่ายงบประมาณอย่างคุ้มค่า ได้รับการตรวจสอบ ชี้แนะ ให้ความรู้ เรื่องการใช้จ่ายงบประมาณอย่างถูกต้องตามระเบียบหลักเกณฑ์และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

- โรงเรียนมีการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาให้กับผู้เรียน โดยเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ในรูปแบบ Active Learning, STEM Education, Coding, PBL เป็นต้น และกระบวนการส่งต่อในระดับที่สูงขึ้น ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผลฐานสมรรถนะ และการบูรณาการ

เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นแห่งอนาคต และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และ
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อพัฒนาทักษะและสมรรถนะด้าน Soft Power ให้กับผู้เรียน

- ผู้บริหารโรงเรียนที่อยู่ในโครงการโรงเรียนคุณภาพมีความสามารถด้านการบริหารจัดการ
สถานศึกษา โดยใช้นโยบายและจุดเน้นของ สพฐ. และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามาใช้กำหนดแผนพัฒนา
สถานศึกษาบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

๔) ด้านการจัดการเรียนรู้

- นักศึกษาและประชาชนเกิดการเรียนรู้และการศึกษาตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ
- โรงเรียนมีหลักสูตรที่สอดคล้องตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลาง และ
หลักสูตรท้องถิ่น จัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มีการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการ
สอน

- โรงเรียน มีการดำเนินงานร่วมกับโรงพยาบาลประจำอำเภอในการจัดกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหา
สุขภาพจิตของผู้เรียน โดยโรงเรียนมีครูด้านจิตวิทยาแนะแนวโดยตรง ในการให้บริการเชิงรุก (Active) เข้าถึง
กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียน ในการให้บริการส่งเสริมสุขภาพจิตใจ ภาวะความเครียด พัฒนาตนเองทุกด้าน
เพื่อให้มีสุขภาพจิตดี มีความเข้มแข็งทางจิตใจ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงมาก
และเติบโตเป็นคนที่มีความคล่องตัว และคณะครู ในการให้ความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยา ปัญหาพฤติกรรม ปัญหาทาง
จิตเวช เพื่อให้สามารถคัดกรองเด็กที่เริ่มมีปัญหา ให้การดูแลเด็กเบื้องต้น และสามารถร่วมมือกับทีมจิตวิทยาแนะ
แนวในการดูแลรักษาฟื้นฟูในโรงเรียน

- โรงเรียน ๑ อำเภอ ๑ ปรับและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐานและมีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการลงมือ
ปฏิบัติที่หลากหลายสอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ ๒๑

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำหนดกรอบการพัฒนาคุณภาพผ่าน ๓ มิติ ๘ จุดเน้น โดย
พัฒนาผู้บริหารให้เป็นผู้นำทางวิชาการ พัฒนาระบบประกันและนิเทศภายใน ส่งผลให้โรงเรียนได้รับการพัฒนา
ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกขับเคลื่อนในทุกห้องเรียนทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทุกด้าน

๕) ด้านผู้เรียน

- ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีทักษะอาชีพเพื่อให้มีรายได้ระหว่างเรียน นักเรียนมี
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และมีอัตราการเรียนต่อไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕

- ผู้เรียนในโรงเรียน ๑ อำเภอ ๑ โรงเรียนคุณภาพ ได้รับการพัฒนาส่งเสริมทุกด้านโดยมี
ความสามารถทางวิชาการ วิชาชีพ ดนตรีและกีฬา ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอยู่ในระดับ Top ๑๐ ของเขตพื้นที่
การศึกษานักเรียนได้รับการส่งเสริมให้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์ เช่น นักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนคุณภาพ
ได้รับการคัดเลือกเป็นนักเรียนรางวัลพระราชทาน ระดับจังหวัดและเข้ารับการคัดเลือกระดับภาค และมีผล
คะแนนการทดสอบ O-net กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ได้รับคะแนนเต็ม ๑๐๐
คะแนน

ปัญหาอุปสรรค/แนวทางแก้ไข

- โรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็น โรงเรียนคุณภาพ “๑ อำเภอ ๑ โรงเรียนคุณภาพ”
ต้องได้รับการพัฒนามากกว่าที่เป็นอยู่ปัจจุบัน เพื่อให้โรงเรียนเครือข่ายมีความเชื่อมั่นที่จะมาเรียนร่วมกับ
โรงเรียนคุณภาพ ร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปพร้อมกัน

- จากสภาพแวดล้อมที่อยู่ในโรงเรียนประจำ ทำให้ผู้เรียนบางคนเกิดภาวะเครียดทั้งจากเรื่องทางครอบครัว และเรื่องในโรงเรียน โรงเรียนจึงร่วมกันหาแนวทางการแก้ไขโดยจัดตั้งทีมจิตวิทยาแนะแนว ร่วมทำงานกับโรงพยาบาลจุฬา ในการรับฟัง-ให้คำปรึกษา พร้อมแก้ไขปัญหาลูกอย่างใกล้ชิด

- ด้านการบริหารโครงการ เนื่องจากเป็นโครงการสำคัญตามจุดเน้นของสพฐ. ทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จึงได้อนุมัติการพัฒนาโครงการโรงเรียนคุณภาพ แต่ด้วยข้อจำกัดเรื่องงบประมาณของเขตพื้นที่จึงไม่สามารถสนับสนุนงบประมาณให้โรงเรียนได้ ทั้งนี้ได้ปรับเป็นการส่งเสริมเสริมพัฒนาบุคลากรและการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้โรงเรียนคุณภาพ

- ด้านการขับเคลื่อนการดำเนินงาน โรงเรียนที่ได้รับการประกาศให้เข้าร่วมโครงการ ๑ อำเภอ ๑ โรงเรียนคุณภาพ ต้องการรับทราบแนวทางการพัฒนา ตลอดจนการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งทางเขตพื้นที่ไม่สามารถสนับสนุนข้อมูลได้ รอการแจ้งประสานจาก สพฐ.

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- โรงเรียนยึดแนวทางการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School - Based Management: SBM) โดยเน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วม โดยมุ่งปรับระบบโครงสร้างการบริหารโรงเรียนใหม่ ตามภารกิจโครงสร้างของโรงเรียนประจำ โดยมีรองผู้อำนวยการ และแต่งตั้งผู้ช่วยผู้อำนวยการกลุ่มงานต่าง ๆ ให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษามากขึ้น และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Shared - Decision Making Movement) มีเครือข่ายความร่วมมือภารกิจในการบริหารงาน (School-Based Management Tasks) และการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา (Digital Information Management)

- ถ้าได้รับจัดสรรงบประมาณตามแบบสำรวจของ สพฐ. การขับเคลื่อนทั้ง ๕ องค์ประกอบก็จะสามารถเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- โรงเรียนมีการดำเนินการพัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง โดยจัดให้มีการแนะแนวผ่านระบบแนะแนวออนไลน์ เพื่อการเตรียมตัวในการเรียน การศึกษาต่อ และแนะแนวอาชีพ เป็นต้น

รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่เป็นแบบอย่างที่ดี

- การพัฒนาหลักสูตรสมรรถนะอาชีพ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๔ จังหวัดพะเยา